

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (valituslupajaosto)

30 päivänä tammikuuta 2023*

Muutoksenhaku – EU-tavaramerkki – Valituslupa – Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 170 b artikla – Valituslupahakemus, jossa esitetään unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeä kysymys – Valituslupa myönnetään

Asiassa C-580/22 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 1.9.2022,

bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft mbH, kotipaikka Bonn (Saksa), edustajanaan T. Wendt, Rechtsanwalt,

valittajana,

ja jossa muina osapuolina ovat

Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO),

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Bayerischer Rundfunk, kotipaikka München (Saksa),

Hessischer Rundfunk, kotipaikka Frankfurt am Main (Saksa),

Mitteldeutscher Rundfunk, kotipaikka Leipzig (Saksa),

Norddeutscher Rundfunk, kotipaikka Hampuri (Saksa),

Rundfunk Berlin-Brandenburg, kotipaikka Berliini (Saksa),

Saarländischer Rundfunk, kotipaikka Saarbrücken (Saksa),

Südwestrundfunk, kotipaikka Mainz (Saksa),

Westdeutscher Rundfunk Köln, kotipaikka Köln (Saksa), ja

Radio Bremen, kotipaikka Bremen (Saksa),

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (valituslupajaosto)

toimien kokoonpanossa: varapresidentti L. Bay Larsen sekä tuomarit M. Safjan (esittelevä tuomari) ja N. Jääskinen,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin ehdotuksen ja kuultuaan julkiasiamies G. Pitruzzellaa,

on antanut seuraavan

määräyksen

- 1 Bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft mbH vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 16.6.2022 antaman määräyksen bonnanwalt v. EUIPO – Bayerischer Rundfunk ym. (tagesschau) (T-83/20, ei julkaistu, EU:T:2022:369; jäljempänä valituksenalainen määräys), jolla tämä hylkäsi sen kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston (EUIPO) toisen valituslautakunnan 12.12.2019 tekemä päätös (asia R 1487/2019-2), joka liittyy bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaftin ja väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa olleiden osapuolten väliseen EU-tavaramerkin menettämismenettelyyn.

Valituslupahakemus

- 2 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 a artiklan ensimmäisen kohdan mukaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta, joka koskee EUIPO:n riippumattoman valituslautakunnan päätöstä, tehdyn valituksen tutkiminen edellyttää, että unionin tuomioistuin myöntää ensin valitusluvan.
- 3 Perussäännön 58 a artiklan kolmannen kohdan mukaan muutoksenhaku sallitaan kokonaisuudessaan tai osittain unionin tuomioistuimen työjärjestyksessä vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti, jos siihen liittyy unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeä kysymys.
- 4 Työjärjestyksen 170 a artiklan 1 kohdan mukaan valittajan on perussäännön 58 a artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuissa asioissa liitettävä valituskirjelmänsä valituslupahakemus, jossa valittajan on selostettava valituksen kohteena oleva unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeä kysymys ja johon on sisällytettävä kaikki unionin tuomioistuimen tarvitsemat tiedot valituslupahakemuksen ratkaisemiseksi.
- 5 Työjärjestyksen 170 b artiklan 1 ja 3 kohdan mukaan unionin tuomioistuin ratkaisee valituslupahakemuksen viipymättä perustellulla määräyksellä.

Valittajan lausumat

- 6 Valittaja esittää valituslupahakemuksensa tueksi, että sen valitus tuo esiin unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden ja kehityksen kannalta tärkeitä kysymyksiä.
- 7 Näin on valittajan mukaan ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisessä osassa, jossa se moittii unionin yleistä tuomioistuinta ensisijaisesti siitä, että tämä katsoi valituksenalaisen määräyksen 33 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, joka koskee asianajajan riippumattomuutta asiakkaastaan ja joka perustuu muun muassa 24.3.2022 annettuun tuomioon PJ ja PC v. EUIPO (C-529/18 P ja C-531/18 P, EU:C:2022:218), sovelletaan myös silloin, kun asiakas on oikeushenkilö.
- 8 Valittaja väittää toissijaisesti tämän ensimmäisen valitusperusteen toisessa osassa, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi ainakin pitänyt ottaa huomioon se, että Euroopan unionin tavaramerkistä 14.6.2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1001 (EUVL 2017, L 154, s. 1) 63 artiklan 1 kohdassa säädetty menettämismenettely palvelee yleistä etua ja että tämä etu on yhteneväinen kaikkien mahdollisten edustajien edun kanssa, joten menettämistä vaativaa osapuolta edustava asianajaja toimii myös oman etunsa mukaisesti.
- 9 Toinen valitusperuste tuo valittajan mukaan esiin tärkeän kysymyksen siitä, onko unionin yleinen tuomioistuin ennen kanteen tai valituksen tutkimatta jättämistä velvollinen Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 47 artikla huomioon ottaen ilmoittamaan siitä asianomaiselle asianosaiselle, jotta tämä voisi olla asianmukaisesti edustettuna, jos sillä ei ole tällaista edustusta.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 10 Aluksi on todettava, että valittajan tehtävänä on osoittaa, että sen valituksen esiin tuomat kysymykset ovat tärkeitä unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta (määräys 10.12.2021, EUIPO v. The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 11 Lisäksi – kuten Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 a artiklan kolmannesta kohdasta, luettuna yhdessä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 170 a artiklan 1 kohdan ja 170 b artiklan 4 kohdan toisen virkkeen kanssa, ilmenee – valituslupahakemuksessa on mainittava kaikki tarpeelliset seikat, joiden perusteella unionin tuomioistuin voi ratkaista sen ja, jos valituslupa myönnetään osittain, täsmentää ne valitusperusteet tai valituksen osat, joihin vastauskirjelmän on kohdistuttava. Koska nimittäin perussäännön 58 a artiklassa tarkoitettun valituslupamenettelyn tarkoituksena on rajoittaa unionin tuomioistuimen valvonta sellaisiin kysymyksiin, jotka ovat unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeitä, unionin tuomioistuimen on muutoksenhaun yhteydessä tutkittava ainoastaan ne valitusperusteet, jotka tuovat esiin tällaisia kysymyksiä ja joihin valittaja vetoaa (määräys 10.12.2021, EUIPO v. The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, 21 kohta ja määräys 16.11.2022, EUIPO v. Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, 24 kohta).
- 12 Valituslupahakemuksessa on näin ollen joka tapauksessa selostettava selkeästi ja täsmällisesti valitusperusteet, ja siinä on mainittava samoin selkeästi ja täsmällisesti kunkin valitusperusteen esiin tuoma oikeuskysymys ja täsmennettävä, onko kysymys tärkeä unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta, ja selostettava erikseen syyt, joiden vuoksi kyseinen kysymys on tärkeä esitetyn perusteen kannalta. Valitusperusteista on todettava

erityisesti, että valituslupahakemuksessa on täsmennettävä unionin oikeuden säännös tai oikeuskäytäntö, jota valituksenalaisessa tuomioissa tai määräyksessä on rikottu, ja esitettävä lyhyesti, millä tavoin unionin yleisen tuomioistuimen väitetään tehneen oikeudellisen virheen, ja osoitettava, millä tavoin tämä virhe on vaikuttanut valituksenalaisen tuomion tai määräyksen lopputulokseen. Kun oikeudellinen virhe, johon vedotaan, johtuu oikeuskäytännön noudattamatta jättämisestä, valituslupahakemuksessa on selostettava lyhyesti mutta selvästi ja täsmällisesti ensinnäkin väitetty ristiriita yksilöimällä sekä valituksenalaisen tuomion tai määräyksen riitautetut kohdat että ne unionin tuomioistuimen tai unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun kohdat, joita ei ole otettu huomioon, ja toiseksi ne konkreettiset syyt, joiden vuoksi kyseinen ristiriita tuo esiin unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeän kysymyksen (määräys 10.12.2021, EUIPO v. The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 13 Nyt käsiteltävässä asiassa on ensiksi todettava, että valituslupahakemuksessa esitetään täsmällisesti ja selkeästi kaksi valitusperustetta, jotka koskevat yhtäältä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan kolmannen kohdan soveltamista koskevan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön virheellistä soveltamista ja toisaalta perusoikeuskirjan 47 artiklan rikkomista.
- 14 Toiseksi ensimmäisestä valitusperusteesta on todettava, että valituslupahakemuksessa esitetään oikeudellisesti riittävällä tavalla, mistä väitetty virhe oikeuskäytännön huomiotta jättämisessä koostuu, missä määrin tämä väitetty virhe on vaikuttanut valituksenalaisen määräyksen lopputulokseen ja konkreettiset syyt, joiden vuoksi tällainen virhe, jos se näytetään toteen, tuo esiin unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeän kysymyksen. Kyseisestä hakemuksesta nimittäin ilmenee, että väitetty virhe perustuu siihen, että 24.3.2022 annetun tuomion PJ ja PC v. EUIPO (C-529/18 P ja C-531/18 P, EU:C:2022:218) 81 kohtaan perustuvaa oikeuskäytäntöä, jonka mukaan tilanteessa, jossa asiakas, joka on luonnollinen henkilö, on itse yksi asianajotoimiston osakkaista ja sen perustajajäsen ja voi tästä syystä käyttää tosiasiallista määräysvaltaa työntekijään, on katsottava, että työntekijän asemassa olevan asianajajan ja asiakkaan asemassa olevan osakkaan väliset siteet ovat sellaiset, että ne selvästi haittaavat asianajajan riippumattomuutta, on valituksenalaisen määräyksen 33 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa sovellettu valittajaan, joka on oikeushenkilö. Kyseisen hakemuksen mukaan unionin yleisessä tuomioistuimessa nostettu kanne olisi otettu tutkittavaksi, jos tällainen virhe olisi havaittu.
- 15 Valittajan on valituslupahakemuksen esittäjällä olevan todistustaakan mukaisesti osoitettava, että valitus tuo esiin niistä oikeuskysymyksistä, joihin se vetoaa valituksessaan, riippumatta yhden tai useamman unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeän kysymyksen, jolloin tämä peruste ulottuu valituksenalaista tuomiota ja näin ollen valitusta laajemmalle (määräys 16.11.2022, EUIPO v. Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 16 Tämän osoittaminen edellyttää itsessään sitä, että sekä tällaisten kysymysten olemassaolo että niiden tärkeys osoitetaan konkreettisilla yksittäistapaukseen liittyvillä seikoilla eikä pelkästään yleisluonteisilla perusteluilla (määräys 16.11.2022, EUIPO v. Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, 33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 17 Käsiteltävässä asiassa valittaja yhtäältä yksilöi ensimmäisen valitusperusteensa esiin tuoman kysymyksen, joka koostuu lähinnä sen määrittämisestä, merkitseekö 24.3.2022 annetun tuomion PJ ja PC v. EUIPO (C-529/18 P ja C-531/18 P, EU:C:2022:218) 81 kohtaan perustuva

oikeuskäytäntö, joka koskee Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan kolmannen kohdan soveltamista, sitä, että asianajajan riippumattomuutta haitataan selvästi myös silloin, kun asiakas on oikeushenkilö, jonka johtaja on sen asianajotoimiston omistaja, jonka palveluksessa tätä asiakasta edustava asianajaja on.

- 18 Toisaalta valittaja korostaa, että sen ensimmäisen valitusperusteen esiin tuoma oikeudellinen kysymys ulottuu tätä valitusperustetta laajemmalle, koska vastaus tähän kysymykseen antaa asiakkaan edustamisesta ja näin ollen kanteiden tutkittavaksi ottamisesta ohjeita, jotka ylittävät huomattavasti tavaramerkkioikeuden soveltamisalan. Näin tehdessään valittaja esittää konkreettiset syyt, joiden vuoksi tällainen kysymys on tärkeä unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden ja kehityksen kannalta.
- 19 Kolmanneksi toisen valitusperusteen esiin tuoman kysymyksen osalta on todettava, että valituslupahakemuksessa esitetään oikeudellisesti riittävällä tavalla, mistä väitetty, oikeuskäytännön huomiotta jättämisestä johtuva virhe koostuu, missä määrin tämä väitetty virhe on vaikuttanut valituksenalaisen määräyksen lopputulokseen ja konkreettiset syyt, joiden vuoksi tällainen virhe, jos se näytetään toteen, tuo esiin unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeän kysymyksen.
- 20 Tästä hakemuksesta ilmenee, että väitetty oikeudellinen virhe koostuu lähinnä siitä, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole ilmoittanut valittajalle, että sitä ei ole asianmukaisesti edustanut unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 51 artiklan 1 kohdassa ja Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan kolmannessa ja neljännessä kohdassa tarkoitettu asianajaja, eikä antanut sille mahdollisuutta olla asianmukaisesti edustettuna. Lisäksi valittaja esittää oikeudellisesti riittävällä tavalla, että se, että unionin yleinen tuomioistuin ei antanut sille mahdollisuutta vaihtaa edustajaa hyvissä ajoin ennen kanteen tutkimatta jättämistä, on vaikuttanut valituksenalaisen määräyksen lopputulokseen. Jos näin ei olisi tapahtunut, kantajalla olisi nimittäin ollut mahdollisuus välttää kanteensa tutkimatta jättäminen.
- 21 Lopuksi valittaja yhtäältä yksilöi toisen kanneperusteensa esiin tuoman kysymyksen, joka koostuu lähinnä sen määrittämisestä, edellytetäänkö perusoikeuskirjan 47 artiklassa tilanteessa, jossa asianosaista ei unionin yleisen tuomioistuimen mukaan edusta asianmukaisesti unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 51 artiklan 1 kohdassa, luettuna yhdessä Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan kolmannen ja neljännen kohdan kanssa, tarkoitettu asianajaja, että unionin yleisen tuomioistuimen on ennen kanteen hylkäävän päätöksen tekemistä saatettava tämä tilanne kyseisen asianosaisen tietoon ja annettava tälle mahdollisuus olla asianmukaisesti edustettuna. Toisaalta valituslupahakemuksesta ilmenee, että sen mahdollisen velvollisuuden, joka koskee edustajan vaihtamisen mahdollisuuden antamista kantajalle ennen tämän kanteen tutkimatta jättämistä, tärkeys unionin yleiselle tuomioistuimelle ulottuu pelkkää valituksenalaista määräystä laajemmalle. Tältä osin on todettava, että tällainen kysymys ei liity tiettyyn unionin oikeuden alaan, vaan koskee kaikenlaisia unionin yleisessä tuomioistuimessa käytäviä oikeudenkäyntejä, joissa edellytetään Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan kolmannessa kohdassa, luettuna yhdessä tämän perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan kanssa, tarkoitettua asianajajan käyttämistä edustajana.
- 22 Kun otetaan huomioon valittajan esittämät seikat, nyt käsiteltävänä olevassa valituslupahakemuksessa osoitetaan oikeudellisesti riittävällä tavalla, että valitus tuo esiin unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden ja kehityksen kannalta tärkeitä kysymyksiä.
- 23 Edellä esitetyillä perusteilla valituslupa on myönnettävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

- 24 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 170 b artiklan 4 kohdassa määrätään, että jos valituslupa myönnetään Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 a artiklan kolmannessa kohdassa mainituin perustein kokonaan tai osittain, asian käsittelyä jatketaan kyseisen työjärjestyksen 171–190 a artiklan mukaisesti.
- 25 Työjärjestyksen 137 artiklassa, jota sovelletaan kyseisen työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla muutoksenhakumenettelyyn, määrätään, että ratkaisu oikeudenkäyntikuluista annetaan tuomiossa tai määräyksessä, jolla asia lopullisesti ratkaistaan.
- 26 Koska valituslupahakemus on hyväksytty, oikeudenkäyntikuluista on päätettävä myöhemmin.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (valituslupajaosto) on määrännyt seuraavaa:

- 1) Valituslupa myönnetään.
- 2) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Allekirjoitukset